

Скадовська районна державна адміністрація
Відділ освіти
Комунальна установа «Скадовський районний методичний кабінет»
Скадовська загальноосвітня школа I-III ступенів №2 Скадовської міської
ради Херсонської області

Розвиток критичного та
креативного мислення
на уроках української
мови та літератури як
запорука розвитку
соціально-активної
особистості

З досвіду роботи

Мітюхіної Наталії Василівни

Учителя української мови та літератури

Скадовської загальноосвітньої школи

I-III ступенів №2 Скадовської міської ради
Херсонської області, спеціаліста вищої категорії,
учителя-методиста

2015 рік

Рецензент: Коваленко Т.Л. – методист КУ РМК

МІТЮХІНА Н.В. Методична розробка «Розвиток критичного та креативного мислення на уроках української мови та літератури як запорука розвитку соціально активної особистості» – Скадовськ, 2014. - с.

Збірка створена з метою надання методичної допомоги в практичній діяльності вчителя у роботі з розвитку критичного та креативного мислення на уроках української мови та літератури.

МЕТОДИЧНА КАРТА ВЧИТЕЛЯ

Прізвище, ім.'я, по батькові	Мітюхіна Наталія Василівна
Рік народження	07.12.1965.
Освіта	Вища.
який навчальний заклад закінчив, коли	Херсонський державний педагогічний інститут ім.. Н.Крупської 1988р., 1994 р.
Посада	учитель української мови і літератури.
Який предмет викладає і в яких класах	8-11-х кл. українську мову і літературу
Педагогічний стаж	28 років
Нагороди	грамоти райво

І. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

№	Рік, місяць	Де проходив курсову перепідготовку	Тема курсової роботи
1	2014 .	Комунальний вищий навчальний заклад «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради	Програма «Інтел» проект «Загадка для розуму (візуальна поезія)»

ІІ. Атестація

№	Дата	Висновки атестаційної комісії
1	2009	Підтвердження вищої кваліфікаційної категорії та звання «Учитель-методист»

Навчальний рік	На рівні школи	На рівні району	На рівні області
2010-2011	Підготовка учнів до предметної олімпіади та конкурсу «Знавці української мови ім.. П.Яцика"	Участь у комісії по перевірці олімпіад них та конкурсних робіт.	Участь в обласному семінарі «Використання проектних технологій на уроках української мови та літератури». Презентація проектних робіт учнів..
		Голова РМО вчителів української мови та літератури	
2011-2012	Підготовка учнів до предметної олімпіади та конкурсу «Знавці української мови ім.. П.Яцика"	Участь у комісії по перевірці олімпіад них та конкурсних робіт.	Створення та редагування збірки «Моя мала Батьківщина»
		Голова РМО вчителів української мови та літератури	
	Конкурс творчої молоді ім.. Т,Г,Шевченка (Серая Анна, Вербовата Марія)	Конкурс творчої молоді ім.. Т,Г,Шевченка (Серая Анна, III місце, Вербовата Марія – II місце))	
	Участь у Всеукраїнській грі «Соняшник»		Участь у Всеукраїнській грі «Соняшник»
2012-2013	Підготовка учнів до предметної олімпіади та конкурсу «Знавці української мови ім.. П.Яцика"	Участь у комісії по перевірці олімпіад них та конкурсних робіт.	
	Участь у випуску книжки поезій до 80-річчя Скадовського району (Козлович Марина, Вербовата Марія, Мітюхіна Н.В.)	Участь у випуску книжки поезій до 80-річчя Скадовського району(Козлович Марина, Вербовата Марія, Мітюхіна Н.В.)	
	Конкурс есе до дня	Конкурс есе до дня	

	міста (Грець Тимофій, Закарян Анна)	міста (Грець Тимофій, Закарян Анна)	
	Участь у Всеукраїнському конкурсі «Мій голос я віддаю на захист природи» (Грець Тимофій, Закарян Анна)	Участь у Всеукраїнському конкурсі «Мій голос я віддаю на захист природи» (Грець Тимофій, Закарян Анна)	Участь у Всеукраїнському конкурсі «Мій голос я віддаю на захист природи» (Грець Тимофій, Закарян Анна)
	Участь у Всеукраїнській грі «Соняшник»		Участь у Всеукраїнській грі «Соняшник»
2013-2014	Підготовка учнів до предметної олімпіади та конкурсу «Знавці української мови ім.. П.Яцика"	Участь у комісії по перевірці олімпіадних та конкурсних робіт.	У 1.
	Театральна композиція до дня народження Т,Г,Шевченка «Мені судилася доля – недоля»	Театральна композиція до дня народження Т,Г,Шевченка «Мені судилася доля – недоля» (I місце)	
	Конкурс авторських творів «Віхи історії» (према «Я – син Григорія Шевченка»	Конкурс авторських творів «Віхи історії» (I місце)	Конкурс авторських творів «Віхи історії» (II місце)
	Позакласний захід «Вітаємо найрідніших мам та бабусь». Свято до Дня матері.	«Мова – генетичний код нації» - виставка поезій, малюнків.	
		Уроки української мови в 5 класі за новим держстандартом. (збірка)	Уроки української мови в 5 класі за новим держстандартом. (збірка)
	Конкурс читців «Моя земля – Україна» (Закарян Анна)	Конкурс читців «Моя земля – Україна» (Закарян Анна III місце)	
	Участь у Всеукраїнській грі «Соняшник»		Участь у Всеукраїнській грі «Соняшник»
			Участь в

			обласному семінарі «Використання проектних технологій на уроках української мови та літератури за програмою Інтел». Презентація проектних робіт
		Виступ на районному семінарі вчителів української мови та літератури «Види мовного аналізу»	
2014-2015	Підготовка учнів до предметної олімпіади та конкурсу «Знавці української мови ім.. П.Яцика"	Голова комісії по перевірці олімпіад них та конкурсних робіт, робіт МАН.	
	Участь у конкурсі «Конкурс читців творів Т.Г.Шевченка до 200-річчя з дня народження»	Участь у конкурсі «Конкурс читців творів Т.Г.Шевченка до 200-річчя з дня народження»	Участь у конкурсі «Конкурс читців творів Т.Г.Шевченка до 200-річчя з дня народження» (Закарян Анна)
	Участь у конкурсі «Конкурс авторських творчих робіт «Коронація слова»»		Участь у конкурсі авторських творчих робіт «Коронація слова» (Закарян Анна)
	«Розвиток креативного мислення на уроках української мови та літератури». Виступ на ШМК.		
	Виступ на педагогічній раді ««Формування культури мислення особистості на уроках засобами впровадження		

	інноваційних технологій навчальної діяльності» «Інновіційний учитель – який він?»		
	Показовий бінарний урок української літератури та історії України «Культура України у роки II світової війни»	Показовий бінарний урок української літератури та історії України «Культура України у роки II світової війни»	
	Відкритий захід «Самобутній характер пам'ятки давньої української літератури «Слово о полку Ігоревім»		
	Конкур читців творів Т,Г,Шевченка	Конкур читців творів Т,Г,Шевченка (Закарян Анна, Голуб Ніка)	
	Конкурс творчої молоді ім.. Т,Г,Шевченка (Серая Анна)	Конкурс творчої молоді ім.. Т,Г,Шевченка (Серая Анна, III місце)	
	Участь у Всеукраїнській грі «Соняшник»		Участь у Всеукраїнській грі «Соняшник»
			Виступ на обласному семінарі «Впровадження інновацій в навчально-виховний процес закладів освіти»

«Безумство - діяти по-старому
й чекати на нові результати»
А. Енштейн

Тема досвіду: «Розвиток критичного та креативного мислення на уроках української мови та літератури як запорука розвитку соціально активної особистості»

Провідна ідея досвіду: Розширити і удосконалити методику подання уроків, зробити їх більше змістовними, ефективними; сприяти формуванню мовно-літературної компетентності учня, як особистості, здатної до самореалізації, стимулювати творчий потенціал кожної особистості, спираючись на креативне та критичне мислення дітей.

Мета: створення на уроці атмосфери пошуку і творчості, що сприяє розвитку критичного мислення учнів, максимально сприяти розвитку позитивних задатків учнів, розвивати його компетентність на різних навчальних та суспільно-значущих рівнях; допомагати учням самореалізуватися як особистості, розвивати їх потенційні здібності.

Інноваційне значення полягає в удосконаленні, раціоналізації та модернізації відомого відповідно до нових завдань; у вдалій імпровізації на основі як точних знань і компетентного розрахунку, так і високо розвинутої інтуїції; у вмінні трансформувати методичні рекомендації, теоретичні положення в конкретні педагогічні дії тощо.

Актуальність досвіду, його практична значимість:

- забезпечує умови для розвитку творчої особистості дитини, здатної до критичного мислення;
- сприяє позитивній мотивації учнів до пізнавальної діяльності, потребі в самопізнанні, самореалізації та самовдосконаленні;
- забезпечує особистісно орієнтовану модель навчання;

- робить можливим оригінальний підхід до побудови структури сучасного уроку української мови та літератури;
- надає можливість спілкуватися з учнем як з партнером;
- допомагає розвивати природні якості учнів, формує їх власні погляди на життя, уміння навчатися самостійно.

ВИСВІТЛЕННЯ ДОСВІДУ

Дана проблема широко розглянута на сторінках предметної преси та у роботах сучасних педагогів-новаторів. У своїй роботі звертаюсь до таких наукових джерел:

Василь Шуляр, Надія Огренич „Учень – читач і вчитель-фасилітатор в умовах 12-річної школи”. У роботі акцентується увага на проблемах сучасного уроку і пропонуються інноваційні проектно-конструкторські моделі вивчення тем.

О.Пометун, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка лабораторії інституту педагогіки АПН України, Г.Коберник, завідувач кафедри теорії й методики початкового навчання УДПУ „Інноваційні технології. Інтерактивне навчання”.

Л.Роєнко, викладач кафедри УДПУ ім. Тичини „Застосування інноваційних технологій на уроках рідної мови”.

Ш. Амонашвілі „Прийоми самооцінки”.

М.І.Крайня, М.І.Пантелюк „Виховуємо мовну особистість (сучасні підходи до організації навчання на уроках мови і літератури). Кращі курсові роботи вчителів області”.

О.М.Пехота, А.З Кіктенко, О.М.Любарська „Освітні технології. Сучасні підходи до організації педагогічного процесу”.

О.В.Семеліт, Т.П.Божко „Інтерактивні технології на уроках української мови та літератури”.

В.П.Сергієнко, Н.В.Малафєєва „Шляхи підвищення мовної грамотності через використання інноваційних технологій”.

Ковальова Вікторія Іванівна, учитель вищої категорії, старший учитель, санаторна школа – інтернат №2, м. Краматорськ, Донецька область

Критичне мислення як засіб формування та розвитку творчих здібностей школярів (з досвіду роботи)

КРИТЕРІЇ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ:

- доведено результативність використання технологій навчання критичного та креативного мислення на власному досвіді;
- розроблено систему застосування технологій, спрямованих на розвиток критичного мислення на уроках української мови та літератури в даному навчальному закладі;
- підвищився рівень знань, умінь, навичок учнів зі української літератури (за наслідками семестрового оцінювання);
- досягнуто новий рівень активності учнів та взаємовідносин учитель-учень, учень-учень, учень-група учнів, клас-учень, клас-учитель;
- підвищився рівень творчих здібностей учнів: самостійності, вихованості, дисциплінованості, загальної успішності, оригінальності мислення;
- підвищився рівень мотивації учнів до здобуття знань з української мови та літератури. На уроках учні прагнуть до постійної творчості;
- активізована робота з виявлення та підтримки обдарованих дітей;
- досвід використовується на практиці іншими вчителями даного навчального закладу;
- досвід показав, що застосування технологій дає позитивні результати у навчанні та вихованні підростаючого покоління у формуванні критичного та креативного мислення.

Опис змісту досвіду:

Маючи за плечима певний педагогічний досвід, можу запевнити, що технології, що застосовуються вчителями на уроках української мови та літератури і сприяють розвитку творчої активності школярів, заслуговують на увагу. Та, у сьогоденні в демократичному суспільстві, визначальним є вміння критично, нестандартно мислити. Що ж таке критичне мислення?

Критичне мислення – це складний процес, який починається із залучення інформації і завершується прийняттям рішень. Критично мислити – це означає:

- використовувати такі мисленнєві операції як аналіз, синтез, оцінка;
- ставити питання різних типів і відповідати на них, виходячи із ситуації та інформації;
- ефективно здійснювати пошук нового та оцінювати факти від думок;
- будувати власні висловлювання.

Проте не можна вважати критичне мислення за об'єкт вивчення, воно є результатом навчання.

Учитель повинен так пов'язати навчальний матеріал із проблемами, що хвилюють дітей, щоб вони змогли критично оцінити себе і все навколо. Помилкою є нав'язування своїх думок. Учень не повинен відчувати себе «об'єктом виховання і навчання», «носієм чужої думки». Необхідно надати йому можливість думати, шукати.

У процесі застосування технології критичного мислення виробляються:

- вміння працювати в групах,
- уміння розподіляти матеріал за ступенем новизни,
- уміння бачити чужі помилки та свої;
- уміння доводити, аргументувати, переконувати.

Інформацію, отриману на уроках, учні повинні не заучувати, а розуміти й усвідомлювати. Розуміння – це здатність знайти свій власний зміст у прочитаному. Для цього треба вміти:

- переказувати своїми словами;
- наводити свої приклади;
- вирізняти головне від другорядного;
- передбачати подальший перебіг подій;
- знаходити схожість і відмінність;
- поділяти ціле на частини;
- співвідносити певні явища та застосовувати не лише сьогодні, завтра, але і колись;
- комбінувати елементи так, щоб утворилося ціле;
- пам'ятати, що синтез – це не просто сума частин.

СПОСОБИ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Критично мислять ті, хто володіє інформацією і здатний аналізувати її, робити власний вибір та обґрунтовувати погляди. У своїй школі дослідила рівень критичного мислення учнів 8-11 класів.

На мою думку, саме на уроках мови та літератури формується етичне і толерантне ставлення до чужої думки. Тому такі уроки стимулюють критичне мислення школярів.

Тож учителю-предметнику потрібно сформувати в учнів найнеобхідніші для уроку літератури навички, які стануть підґрунтям розвитку їх критичного мислення. Йдеться про вміння працювати з художнім текстом, вести діалог, працювати в команді, приймати рішення. Головне, вчителю й учням пам'ятати тезу: **«Освіту не дають, її здобувають».**

У технології критичного мислення виділяють три фази :

- актуалізація (приготувати, заохотити до нового навчального матеріалу) – учням пропонується пригадати те, що вони вже знають із вивченої теми, поставити питання та встановити мету навчальної роботи;
- побудова знань – школярі оволодівають інформацією й усвідомлюють її значення в результаті своєї діяльності під керівництвом учителя (спонукання дітей до самостійної роботи – самоосвіти, самоконтролю);
- консолідація – учні закріплюють та підсумовують вивчений матеріал протягом уроку.

Для старшокласників варто нагадати правила ведення дискусії:

- чітко визначте свою точку зору й аргументи до неї;
- вступаючи в дискусію, не починайте її з тих питань, за якими ваша думка на збігається з думкою вашого опонента;
- висловлюючи свою думку, дотримуйтесь змістовності, правильності, повноти та послідовності розкриття теми;
- достатньою мірою використовуйте довідкову й художню літературу та посилання, зроблені на неї; аргументи не слід пропонувати у нисхідному порядку;
- уникайте категоричності, особливо якщо ви заперечуєте;
- умійте почути та зрозуміти опонента;
- не переривайте свого співрозмовника;
- волійте не перемогти, а знайти істину.

У фазі актуалізації часто пропоную різні стратегії.

Для забезпечення емоційної готовності класу до уроку пропоную такі види роботи:

- розкажи про настрій через асоційований образ,
- побажайте один одному успіхів на уроці,
- продемонструй графічно свій настрій,
- обери той колір, який відповідає твоєму настрою на початку уроку

Важливим для уроку є епіграф. Він не тільки підсилює зміст матеріалу, але і має виховне значення. До учнів можна звернутися із завданням продумати доцільність вживання епіграфа, прокоментувати його зміст у контексті матеріалу уроку.

Ефективним методом колективного обговорення, що здійснюється через накопичуваність ідей певної теми, вираження поглядів усіх учасників є «Мозковий штурм».

Щоб перевірити знання учнями опрацьованого вдома тексту, пропоную виконати завдання «Порушення послідовності». З'ясувати значення вивчених термінів допоможе вправа «Аналіз понять». Доцільне використання і «Роботи в парах».

Під час побудови знань застосовую різні види читання. Створення під час характеристики героїв твору «картки персонажа», провести «обмін проблемами», «займи позицію» (пропозиція вибрати одну із позицій, яка найближча, та аргументувати її).

На етапі консолідації найчастіше пропоную:

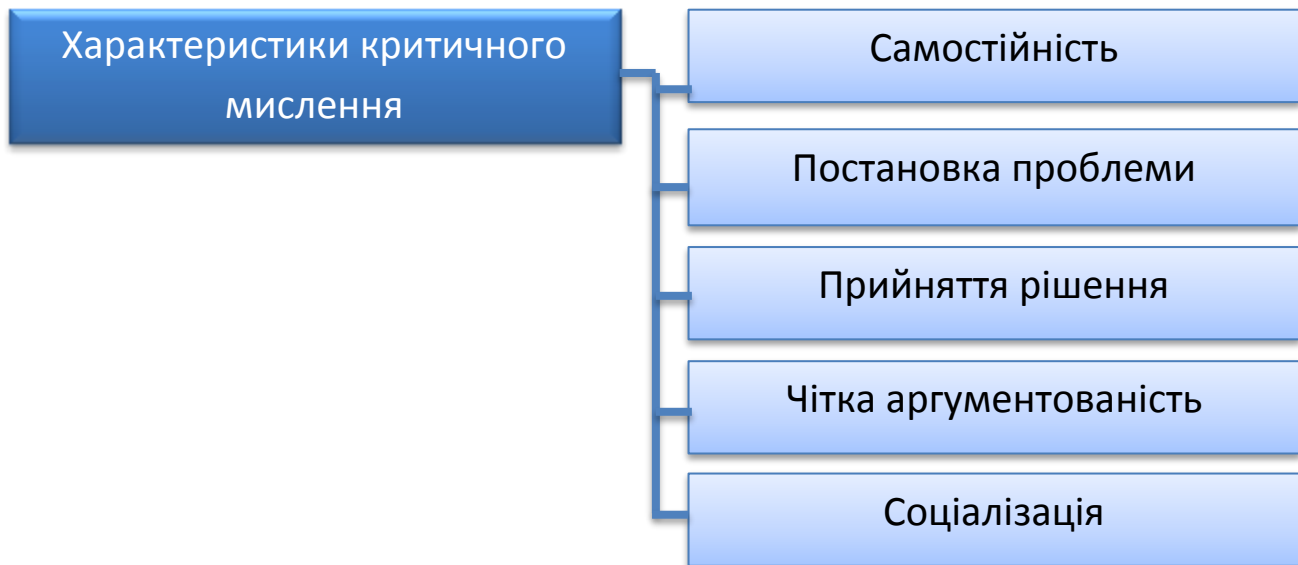
- метод «Прес»: висловити свої враження від прочитаного художнього твору («Я вважаю, що... »);
- метод «одна хвилина» (протягом однієї хвилини учень без підготовки дає відповідь на запитання вчителя);
- висловити власну думку допомагає «Мікрофон»
- написання твору-мініатюри.

Щоб допомогти старшокласникам краще зрозуміти свої думки з вивченої теми і щоб проаналізувати, що відбувається у класі на інтелектуальному рівні, пропоную скласти п'ятихвилинне есе. Цікавим видом роботи є створення п'ятирядкового сенкана, кросвордів, ребусів, робота із «дошкою запитань».

Вважаю, що використання більшості таких методів і прийомів не може мати чітко закріпленого місця на уроці, а може змінюватися відповідно до завдань уроку.

Технологія формування та розвитку критичного мислення – система діяльності, що базується на дослідженні проблем та ситуацій на основі самостійного вибору, оцінки та визначення міри корисності інформації для особистих потреб і цілей.

Критичне мислення є досить складним процесом творчої переробки інформації, пов'язаної з її усвідомленням, переосмисленням такої діяльності.

Критичне мислення формується поступово, воно є результатом щоденної кропіткої роботи вчителя й учня, з уроку в урок, з року в рік. Не можна виділити чіткий алгоритм дій учителя з формування критичного мислення в учнів.

Можливість відбору прийомів прямо пов'язані з особливостями навчання дитини, з оволодінням нею новими способами синтезування образів творчої уяви:

Аглотинація (від грецького - склеювання) - поєднання непок'єднаних частин, якостей в одне ціле (Кентавр).

Аналогія - створення нового за схожістю з відомим. Суть аналогії в тому, що будується образ, який чимось нагадує реально існуючу річ, живий організм.

Акцентування - підкреслення, загострення окремих ознак. Так художник малює карикатуру, дружній шарж. Він знаходить в обличчі, фігурі неповторні, притаманні тільки їй особливості, і підсилює їх, загострює.

Гіперболізація - збільшення або зменшення предметів, а також зміна окремих частин. Наприклад «Гулівер у ліліпутів».

Схематизація - прийом, завдяки якому окремі уявлення зливаються, відмінності згладжуються, а схожі риси виступають чіткими.

Типізація - виділення істотного, повторювального в однорідних образах.

Реконструкція - створення образів уяви, коли за певною частиною, ознакою, властивістю «домислюється» цілісний образ.

Під час навчання словотворчості доцільно ознайомити учнів з деякими прийомами розвитку творчої уяви засобами слова.

Під час складання учнями казок, віршів, загадок, потішок я пропоную такі прийоми:

«Біном фантазії». Новий образ може з'явитися, якщо взяти два слова, між якими є певна змістова дистанція. Це вимушено активізує уяву, а в результаті виходить єдине фантастичне ціле. В «біномі фантазії» слова використовуються не в їх звичайному значенні, а звільненими з мовного ряду, в якому вони звично фігурують. Наприклад, «шафа» і «собака». Ці слова можуть бути поєднані за допомогою прийменника: собака з шафою, шафа собаки, собака на шафі. Кожне з цих поєднань може слугувати основою для вигадування конкретних ситуацій, з яких утворюється казка.

«Фантастичні гіпотези». Ця техніка виражена у формі запитання: «Що було б, якби...?»

«Довільне додавання префіксів». Одним із способів словотворчості є деформування слова за рахунок підключення фантазії. Наприклад: бінокль - тринокль, антипарасолька, трикорова, замкіт, віце-пес, суперсірник. Особливо продуктивні нові префікси типу макр-, міні-, максі- (мікропотам, максіковдра).

«Створення лімерика» - це цікавий прийом узагальненої нісенітничі. Діти самі можуть скласти лімерик, виконуючи такі операції:

- вибір героя;
- вказана риса характеру, яка виражена дією;
- реалізація присудка;
- вибір кінцевого епітета.

«Конструювання загадки». Цей прийом стимулювання дитячої творчості у концентрованій формі відображає дитячий досвід пізнання дійсності.

«Придумування історії з шостим словом». Дітям дають слова, на основі яких вони вигадують яку-небудь історію. Наприклад: п'ять слів, які підказують сюжет казки «Червона шапочка»: дівчина, ліс, квіти, вовк, бабуся; з шостим словом, наприклад, вертоліт. (Історія може бути такою: коли вовк стукав до бабусі, його помітив вертоліт ДАІ й почав переслідувати злочинця, поки той не потрапив до рук мисливців).

«Казка - навиворіт». Цей метод цінний не тільки для розвитку пародіювання, але ще за його допомогою можна визначити вихідну точку для вільної розповіді, яка самостійно розгортається в будь-якому іншому напрямку.

«Створення «вінегрету» з казок». Суть цього методу полягає в тому, що події з різних казок переплітаються й розгалужуються за новим сюжетом. Цей метод принесе задоволення дитині від фантазування засобами слова.

Розглянемо можливості уяви дітей засобами образного слова у казках, віршах та оповіданнях на уроках читання. Такі види завдань та розвитку репродуктивної уяви молодших школярів:

1. Створення уявних образів за словесним описом;
2. Словесний опис образів;
3. Доповнення і зміни тексту;

4. Відгадування та складання загадок і формулювання запитань про знайомі об'єкти.¹

На своїх уроках я не просто піклуюсь про емоційне хвилювання учнів. Моїм творчим амплуа стали слова видатного педагога В. О. Сухомлинського: «Дати дітям радість праці, радість успіху в навчанні, пробудити в їх серцях почуття гордості, власної гідності. В наших школах не повинно бути нещасливих дітей — дітей, душу яких з'їдає думка, що вони ні на що не здатні. Успіх у навчанні — єдине джерело внутрішніх сил дитини, які народжують енергію для подолання труднощів, бажання вчитися».

Саме тому на заняттях я намагаюсь використовувати такі **прийоми, що сприяють формуванню мотивації навчання:**

- насичення змісту цікавими прикладами, фактами;
- нестандартна форма пред'явлення нового матеріалу;
- пізнавальна дискусія;
- аналіз життєвих ситуацій;
- включення учнів у колективну навчальну діяльність;
- створення ситуацій, в яких учневі необхідно оцінити мотиви та результати власної діяльності;
- мотивація закінчення уроку.

Застосовуючи методику використання схем, опор, алгоритмів, стратегій критичного мислення, я помітила, що в мене зникла проблема не засвоєності нового матеріалу, що вивчається.

Усі творчі вправи виконують декілька функцій:

1. Навчальну — розвиток уміння сприймати інформацію різної модальності.

¹ Критичне мислення як засіб формування та розвитку творчих здібностей школярів (з досвіду роботи) Ковальова Вікторія Іванівна, учитель вищої категорії, старший учитель, санаторна школа – інтернат №2, м. Краматорськ, Донецька область

2. Релаксаційну — усунення емоційного напруження, створення сприятної атмосфери.

3. Розвивальну — гармонійний розвиток особистісних якостей.

4. Виховну — психотренінг і психокорекція поведінки в ігрових моделях життєвих ситуацій.

Креативне навчання сприяє створенню умов, атмосфери, в якій пробуджується творчість. Створити творчу дитину — це і є завдання уроків розвитку критичного мислення. У креативному навчанні не використовують порівняння дітей між собою, а звертаються до порівняння тебе (вчорашнього) з тобою (сьогоднішнім).

Навчання не може існувати без постійного навчального спілкування, при якому учень, зрозумівши, чого він не знає, не вміє робити, сам починає активно діяти, включаючи в цей процес учителя як більш досвідченого партнера. Думка учителя при цьому сприймається дітьми як одна з можливих точок зору, яку треба співвідносити з власною і думками інших учнів. Необхідність такого спілкування випливає з природи пошукової дослідницької діяльності, за якої пошук істини поодиноці неможливий, необхідний колективний пошук, який супроводжується постійним обміном думками.

Мої учні на уроках завжди готові працювати разом і отримують задоволення від такої взаємодії. Але через невміння узгодити свої дії з діями інших швидко втрачають інтерес до цієї форми роботи.

МОЄ КРЕДО

«Творчий урок – це пульсування самого життя, самореалізація вчителя, вияв неповторної його індивідуальності,, а для учня – це справжнє свято серед нетрадиційних буднів. Але це свято не в звичайному розумінні цього слова. Нетрадиційна форма уроку – це свято творчої праці, народження нового змісту і форми.»

МІЙ ДЕВІЗ

*Учитель повинен бути артистом,
художником, гаряче закоханим
у свою справу.*

Антон Чехов

«Учення – світло, а невчення –
тьма», - казали здавна мудрі
люди.

Ходімо через терни пізнання
до світлих зір високої науки!

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ І ПРІОРИТЕТИ

Провідною ідеєю освіти на сучасному етапі є гуманізація, адже гуманітарна освіта є засобом формування свідомого громадянина, розвитку особистості як найвищої цінності суспільства. Тобто основою соціального замовлення є особистість:

з пунчим розумом,

мобільною реакцією на все нове,

з розвинутими потребами дальшого пізнання,

з добрим орієнтувальними навичками,

здатна до самостійної дії,

творча,

ініціативна,

спроможна навчатися все життя.

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Критичне мислення – це складний процес, який починається із залучення інформації і завершується прийняттям рішень. Критично мислити – це означає:

- використовувати такі мисленнєві операції як аналіз, синтез, оцінка;

- ставити питання різних типів і відповідати на них, виходячи із ситуації та інформації;

- ефективно здійснювати пошук нового та оцінювати факти від думок;

- будувати власні висловлювання.

РОЗУМІННЯ ІНФОРМАЦІЇ:

Розуміння – це здатність знайти свій власний зміст у прочитаному. Для цього треба вміти:

- переказувати своїми словами;

- наводити свої приклади;

- вирізняти головне від другорядного;

- передбачати подальший перебіг подій;

- комбінувати елементи так, щоб утворилося ціле;

- знаходити схожість і відмінність;

- поділяти ціле на частини;

- співвідносити певні явища та застосовувати не лише сьогодні, завтра, але і колись;

- пам'ятати, що синтез – це не просто сума частин.

Інноваційні форми у практиці роботи

Спільна творча діяльність учасників навчально-виховного процесу - основа поліпшення результативності праці.

СПОСОБИ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Критично мислять ті, хто володіє інформацією і здатний аналізувати її, робити власний вибір та обґрунтовувати погляди.

У технології критичного мислення виділяють три фази :

актуалізація (приготувати, заохотити до нового навчального матеріалу)

побудова знань – (спонування дітей до самостійної роботи – самоосвіти, самоконтролю);

консолідація – учні закріплюють та підсумовують вивчений матеріал протягом уроку.

СТРАТЕГІЇ АКТУАЛІЗАЦІЇ

розкажи про настрій через асоційований образ,

побажайте один одному успіхів на уроці,

продемонструй графічно свій настрій,

обери той колір, який відповідає твоєму настрою на початку уроку

ЕТАП КОНСОЛІДАЦІЇ

метод «Прес»: висловити свої враження від прочитаного художнього твору («Я вважаю, що...»);

Метод «одна хвилинка» (протягом однієї хвилини учень без підготовки дає відповідь на запитання вчителя);

висловити власну думку допомагає «Мікрофон»

написання твору-мініатюри.

ФОРМИ І МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

«Білий круг»;

«Акваріум»;

«Дебата»;

«Спостереження-дослідження»

«Активний мікрофон»;

«Ділова гра»;

«Метод проєктів»;

«Мозкова атака»;

Лекція;

Читання;

Зорове і слухове сприймання;

Демонстрація;

Дискусія;

Практичні вправи;

Навчання інших;

РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ У ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Робота вчителя – це творчість, а не буденне заштовхування в голови дітей знань.

В. Сухомлинський

Завдання, над яким я працюю, є:

розвиток дитини як неповторної, унікальної індивідуальності,

формування в ній творчого потягу до прекрасного,

виявлення свого внутрішнього сприйняття художніх творів,

прагнення до самостійної пізнавальної діяльності.

Творча особистість – головна мета креативної системи навчання. Творча особистість – це та цілісна людська індивідуальність, яка виявляє розвинені творчі здібності, творчу мотивацію, творчі вміння, що забезпечують їй здатність породжувати якісно нові матеріали, технології та духовні цінності, які певною мірою змінюють на краще життя людини.

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Характеристики критичного мислення

Критичне мислення є досить складним процесом творчої переробки інформації, пов'язаної з її усвідомленням, переосмисленням такої діяльності.

Самостійність

Постановка проблеми

Прийняття рішення

Чітка аргументованість

Соціалізація

МОНІТОРИНГ СТАВЛЕННЯ УЧНІВ ДО ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У Скадовській ЗОШ №2 було проведено опитування серед старшокласників: чи подобаються інноваційні, нетрадиційні форми й методи роботи? 80 % відповіли, що так. 15%, що іноді не подобаються, бо потребують додаткової підготовки, 5% - все одно.

МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

З 2002 року - керівник шкільного методичного об'єднання;

З 2007 року - керівник районного методичного об'єднання вчителів української мови та літератури.

Мітосіна Н.В.
Вчитель української мови та літератури
Методичний керівник

МАРАФОН ЧИТЦІВ УЧИТЕЛІВ ДО 200 РІЧЧЯ ШЕВЧЕНКА

*Учітесь, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь*

КОНКУРСИ. РОБОТА В ЖУРІ

ІННОВАЦІЙНИЙ УЧИТЕЛЬ – ЯКИЙ ВІН?

РОБОТА ТВОРЧОЇ ГРУПИ НА ПЕДАГОГІЧНІЙ РАДІ

МОЇ НАРОБКИ

Книги

- „Мій край“ (Мітюхіна Н.В.)
- „Моя мала Батьківщина“ (Мітюхіна Н.В., Зуденкова І.М.)
- „Ave Maria“ - урок-аналіз образу головної героїні роману Уласа Самчука „Марія“ (Мітюхіна Н.В.)
- „Шевченко в моєму серці“ - театральна-музична композиція“ (Мітюхіна Н.В.)
- Збірка віршів Руслани Мітюхіної „Хотіла б я сказати...“ (Мітюхіна Н.В.)
- Збірка віршів Анастасії Козакової „Октеви душі“ (Зуденкова І.М., редакція Н.В. Мітюхіної).

ТИЖДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

ПОКАЗОВИЙ УРОК «САМОБУТНІЙ ХАРАКТЕР ПАМ'ЯТКИ ДАВНЬОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ – «СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІ»»

ТИЖДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

ПОКАЗОВИЙ УРОК «САМОБУТНІЙ ХАРАКТЕР ПАМ'ЯТКИ ДАВНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ – «СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІ»»

Бінарний урок з історією «Культура України в роки Великої Вітчизняної війни»

Кожен із нас повинен
пам'ятати: хто не знає
свого минулого, той не
вартий свого
майбутнього

Бінарний урок з історією «Культура України в роки ВВВ»

Бінарний урок з історією «Культура України в роки ВВВ»

Бінарний урок з історією «Культура України в роки ВВВ»

Бінарний урок з історією «Культура України в роки ВВВ»

Відродження інтелектуального потенціалу України потребує систематичного, цілеспрямованого розвитку в школярів усіх типів навчальних закладів загальнонавчальних умінь і навичок. Поряд з цим повинні поглиблюватись і творчі вміння.

Я-КЛАСНИЙ КЕРІВНИК!

Напряження виховної діяльності класу на створення лабораторії творчої співпраці: учитель-учень-батьки, що сприятиме розвитку творчого потенціалу кожної дитини за всебічної підтримки, формування фізично досконалої особистості, ЯКА усвідомлює важливість здорового способу життя, справжнього громадянина держави.

МОДЕЛЬ ВИХОВНОЇ СИСТЕМИ

Організація виховного процесу «Розвиток творчої особистості як запорука соціалізації учнів у сучасному життєвому просторі»

СКЛАДОВІ ВИХОВНОГО ПРОСТОРУ

Виховний простір залежить від тісної співпраці учителя з учнями, від взаєморозуміння та взаємоповаги.

НА ГРУНТІ КОМУНІКАТИВНОЇ ТА ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ФОРМУЄТЬСЯ:

1. Почуття товарищескості, дружби

2. Чуйність, такт

3. Культура спілкування

4. Культура бажань

5. Осмислення національних почуттів

6. Усвідомлення громадських понять

Наша діяльність набуває характеру так званого виховного заходу, під яким розуміється колективна, групова справа. Навіть відкинувши "виховний захід" як термін, школа не може відкинути педагогічну традицію групових справ як необхідного елементу виховного процесу.

Проте діяльність сама по собі не забезпечує ефективності розвитку та виховання. Без педагогічного продумування та участі в ній кожного учня не може бути й мови про будь-який позитивний вплив

ТВОРЧІ ОСОБИСТОСТІ 11 КЛАСУ

АКТИВНІ У СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ ЗАКЛАДУ

АКЦІЯ «ДІТИ НА ДОРОЗІ»

У ТРУДІ - УСІ ЗА ОДНОГО Й ОДИН ЗА ВСІХ

ЦИВІЛЬНА ОБОРОНА

